

FUNDACIÓ CAMPALANS

Inauguració de la jornada “Una política econòmica alternativa per a un projecte progressista.

Benvinguts a aquesta nova activitat de la Fundació Campalans, organitzada conjuntament amb la secretaria de Política Econòmica del PSC, que s'emmarca en l'activitat habitual de la Fundació, que no és altra que la de promoure la reflexió sobre els problemes de la Catalunya d'avui i les solucions als mateixos des d'una perspectiva socialista.

Avui parlarem de política econòmica, de reforma fiscal i de reforma del finançament territorial. Tres aspectes d'un mateix problema:

com fem possible una sortida favorable de la crisi, que garanteixi la recuperació de l'economia, amb el retorn de polítiques d'equitat i de solidaritat, en una societat espanyola que necessita recuperar l'equilibri social i territorial?

Aquest és per a nosaltres el principal repte.

És un repte complex, que posa l'accent en un conjunt de polítiques que, per tenir èxit, han d'estar articulades entre sí i han de fer possible un nou consens social.

Cada peça condiciona l'altra.

No hi ha polítiques socials ni recuperació dels serveis públics sense creixement i millora de la competitivitat.

Alhora, no hi haurà creixement si no es posen en marxa polítiques que facilitin la recuperació del consum, de la cohesió social i de la legitimació del diàleg propi de la negociació col·lectiva,

i que posin l'accent en la recerca, la innovació i la modernització del teixit productiu... És a dir, polítiques que ens portin a un nou model de creixement.

Ni hi haurà millora de la cohesió sense una reforma fiscal que faci visible l'esforç de tots els sectors socials en el finançament de la recuperació i pugui corregir el biaix viscut en relació als sacrificis patits com a conseqüència de la crisi.

I, per últim, no ens en sortirem, encara que fem una política econòmica intel·ligent i una reforma fiscal justa, si no resollem el problema territorial d'Espanya i l'encaix de Catalunya.

Aquest és el panorama.

Amb l'objectiu de promoure un debat racional i intel·ligent, no basat exclusivament en titulars cridaners i tacticismes, els socialistes hem de posar sobre la taula propostes econòmiques i fiscals que han de combinar mesures de xoc i mesures de llarg termini.

Mesures de xoc, capaces d'ajudar de forma immediata a tantes persones que estan en extrema dificultat per la manca d'ajut social, per la pèrdua del seu lloc de treball i la dificultat de trobar-lo. O pel fet de viure el treball de forma precària, sense poder establir una vida familiar normal, amb seguretat i esperança.

I polítiques de llarg recorregut, relacionades amb la modernització del nostre sistema productiu.

A més, les nostres propostes econòmiques i fiscals han d'anar, necessàriament, acompanyades d'una intensa agenda de mesures polítiques, que afecten a la millora de la qualitat de la nostra democràcia i a la organització territorial d'Espanya.

Vull referir-m'hi, ni que sigui breument, tot i que a qui els pertoca parlar-ne és als ponents d'aquesta jornada.

Necessitem créixer sobre la base d'una recuperació econòmica sana i perdurable. No es tracta, només, de parlar d'objectius de creixement del PIB. Créixer, però créixer bé.

El creixement no es pot convertir en una estadística. S'ha de traduir en ocupació, en cohesió social i en millora de la competitivitat.

És a dir, ha de servir, com sempre hem volgut els socialistes, per construir una societat que garanteixi la solidaritat amb els més febles; la formació i la capacitat tècnica i professional del conjunt; les actituds socials de compromís; el respecte del medi ambient; ... Una societat que transmeti als ciutadans i les ciutadanes sentiments de seguretat, en la vida, en el treball, en els espais públics, en la perspectiva familiar, ...

En definitiva, creixement per reduir les desigualtats i augmentar l'esperança de la gent.

Les receptes aplicades fins ara, a Espanya – i a Catalunya – com a la resta de països europeus, basades en una austeritat mal entesa que ha bandejat les polítiques de creixement, han fracassat.

No podem seguir amb un model que pretén basar l'augment de la competitivitat del nostre teixit productiu en la desaparició de llocs de treball, la pèrdua de qualitat de la ocupació i la desaparició de la negociació col·lectiva.

Avui això és una evidència, encara que el govern insisteixi a parlar d'estadístiques i xifres macroeconòmiques.

Créixer bé requereix fer polítiques que situïn la innovació, la recerca i el talent com el principal dels objectius. És així com podrem bastir aquesta política industrial ambiciosa que permeti promoure els sectors amb millor capacitat tractora i més potencial innovador.

Créixer bé requereix l'impuls del sector públic. Amb una recuperació progressiva de la capacitat d'inversió en infraestructures i equipaments.

Una de les palanques per a una política de recuperació econòmica és la reforma de la fiscalitat. Creiem que hi ha recursos per finançar aquestes polítiques. Però els hem de fer aflorar.

No es tracta, com diu la dreta, d'augmentar genèricament la pressió fiscal.

Del que es tracta és d'augmentar la recaptació – seguim estant a la cua dels països europeus pel que fa a ingressos fiscals en relació al PIB – equilibrant la contribució fiscal de les rendes del treball i les rendes del capital. Just el camí contrari endegat per l'actual govern.

I, per descomptat, la reforma fiscal que proposem ha de preveure mesures concretes i efectives de lluita contra el frau fiscal, l'elusió i l'activitat econòmica submergida.

Sabem que aquestes polítiques de llarg recorregut, ambicioses i necessàries alhora, només poden tenir èxit si es coordinen amb una agenda política similar a Europa.

Convé que no ho perdem de vista i que el conjunt dels socialistes europeus reiterem, amb tenacitat, les nostres propostes per fer de la Unió Europea un projecte dels ciutadans i les ciutadanes europeus.

Som partidaris d'una Unió amb major integració econòmica, política i social. Amb el desenvolupament de polítiques més ambiciosos en el terreny de la creació d'ocupació, de la construcció d'un espai econòmic i fiscal comú, de l'impuls de polítiques de desenvolupament industrial, de suport a la recerca i, en definitiva, d'iniciatives que ajudin tots els països a superar les conseqüències de la crisi amb criteris de cohesió interna i de solidaritat comunitària.

Necessitem molt més que un "Pla Juncker".

I en aquest context de propostes econòmiques i fiscals, hem de col·locar el nostre projecte de reforma federal de la nostra Constitució, que faciliti una nova negociació i un nou acord territorial.

Reforma fiscal, política econòmica, política europea, reforma federal, ...

Els socialistes hem jugat sempre en el terreny de la sensatesa i la racionalitat. Això forma part del nostre patrimoni.

No som partidaris de la demagògia ni de fer propostes impossibles que només serveixen per fer bonic a l'aparador electoral. Però sense perdre aquesta actitud, que forma part de la nostra personalitat, hem de ser capaços de construir un discurs que incorpori, també, les emocions, els sentiments.

Es tracta, crec, d'un canvi fonamental en el nostre estil de fer política i de comunicar-la: És que no podem construir una èpica de la solidaritat i de la lluita contra les desigualtats?

Aquest és el terreny on ens hem de situar, al meu entendre. En la lluita contra la desigualtat, que vol dir la nostra convicció històrica de que els homes i les dones són iguals en drets, en deures i en oportunitats, pel simple fet de ser-ho.

Nosaltres entenem la política com l'instrument per garantir aquests drets.

Per això volem estar a les institucions democràtiques de govern: per treballar en favor d'una societat on la desigualtat disminueixi i les oportunitats es reparteixin cada cop amb major equitat.

El nostre repte és convertir aquesta convicció en esperança. I fer d'aquesta esperança una nova èpica.

Avui fem aquest exercici de reflexió després d'unes eleccions que ens deixen amb un sentiment agredolç i amb la plena consciència que estem vivint canvis molt profunds a la nostra vida política, que no podem mirar ni amb displicència ni, tampoc, amb pessimisme.

No hem obtingut un bon resultat a Catalunya, malgrat continuar essent la segona força política del país en nombre de vots i haver guanyat en un gran nombre de ciutats i viles, les més importants del país, a part de Barcelona.

No hi ha, hores d'ara, cap dubte de que iniciem una nova etapa, amb la modificació del sistema de partits polítics a Catalunya i a Espanya. Aquesta major fragmentació política comporta, certament, riscos. Però també obre oportunitats que hem de saber entendre i aprofitar.

És cert que avui vivim en mig d'una certa confusió. En el debat polític i en les manifestacions públiques de molts dels nous dirigents apareix més la crítica al sistema i la denúncia, que no pas les alternatives, les solucions.

És en aquest terreny on ens hem de fer forts.

Tanmateix, aquestes eleccions obren clarament la porta a un nou govern a Espanya, liderat pels socialistes, que constitueix una esperança per a molts ciutadans i ciutadanes.

Es pot obrir, efectivament, un moment de canvi en les polítiques socials i econòmiques. I, també, en la política territorial.

Però només es produirà si som capaços de traduir els desitjos i les voluntats en mesures concretes i útils.

Aquest nou govern d'Espanya ha de permetre, entre d'altres coses, obrir de debò el debat sobre l'estructura territorial d'Espanya, que avui està bloquejat per la irresponsabilitat d'uns i altres.

Ha de permetre que la proposta que els socialistes catalans hem presentat, s'obri camí. Com alternativa a un full de ruta impossible i perjudicial per a la societat catalana.

Proposem un nou pacte, que consisteix en un procés de reforma constitucional, que resolgui la definició de les competències, reforci l'autogovern i fixi les bases d'un finançament territorial – de CCAA i ajuntaments – basat en la coresponsabilitat fiscal en ingressos i despeses, en la suficiència en relació a les competències, en la solidaritat entre la totalitat dels territoris i en la creació d'instruments federals per gestionar la complexitat.

Un nou pacte que hauran de referendar els ciutadans i les ciutadanes de Catalunya.

S'obre, doncs, una nova etapa política que està per definir. Sabem que serà una etapa complexa i plena d'entrebancs. Ho estem veient aquests dies amb les negociacions sobre la formació de governs a municipis i autonomies.

Però no perdem de vista que pot significar un nou temps de progrés social amb l'impuls de les reformes polítiques, socials i econòmiques que els socialistes volem impulsar, sobre la base de construir nous consensos i vies d'entesa i col·laboració en un entorn polític més plural i, alhora, més contradictori.

De tot això parlarem aquesta tarda.

Gràcies per la vostra assistència i participació.